

Факултет техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу

Светог Саве 65, 32000 ЧАЧАК

Тел: (+381 32) 30 27 57

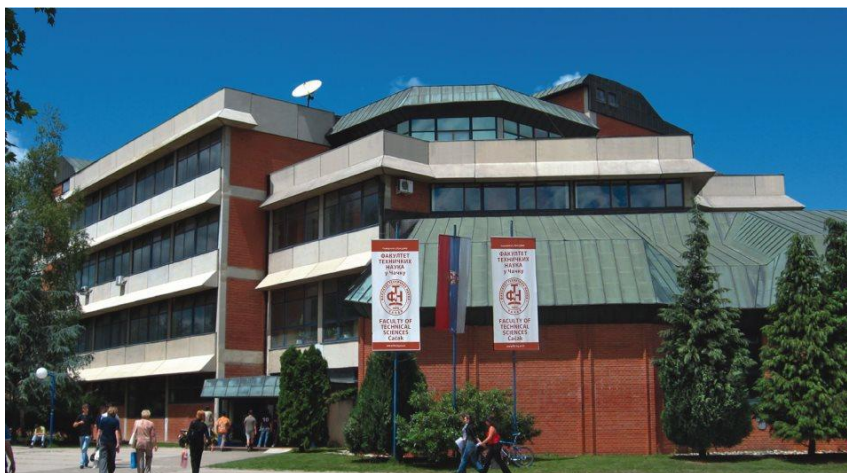
Факс: (+381 32) 34 21 01

Web: <http://www.ftn.kg.ac.rs>

e-mail: dekanat@ftn.kg.ac.rs

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ **ПРЕДУЗЕТНИЧКИ МЕНАџМЕНТ (240 ЕСПБ)**

Чачак, 2013. године

Факултет техничких наука у Чачку
Универзитета у Крагујевцу

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ **ПРЕДУЗЕТНИЧКИ МЕНАџМЕНТ (240 ЕСПБ)**

Садржај:

- Уводна табела
- Стандард 1. Структура студијског програма
- Стандард 2. Сврха студијског програма
- Стандард 3. Циљеви студијског програма
- Стандард 4. Компетенције дипломираних студената
- Стандард 5. Курикулум
- Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма
- Стандард 7. Упис студената
- Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената
- Стандард 9. Наставно особље
- Стандард 10. Организациона и материјална средства
- Стандард 11. Контрола квалитета
- Стандард 12. Студије на даљину

УВОД

Назив студијског програма	Предузетнички менаџмент
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Крагујевцу
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Друштвено – хуманистичке науке
Научна, стручна или уметничка област	Менаџмент
Врста студија	Основне академске студије првог нивоа
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	240 ЕСПБ
Назив дипломе	Дипломирани менаџер
Дужина студија	4 године
Година у којој је започела реализација студијског програма	2009
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	2014.
Број студената који студира по овом студијском програму	180
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	45
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	10.07.2013. Наставно-научно веће Факултета техничких наука у Чачку
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	2009
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.ftn.kg.ac.rs

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Опис структуре и садржаја студијског програма са методама извођења наставе (највише 500 речи):

Студијски програм **Предузетнички менаџмент** је академски студијски програм првог нивоа студија у четворогодишњем трајању. Обим студија изражен ЕСПБ бодовима износи 240 ЕСПБ. Академски назив који се стиче је **дипломирани менаџер**.

Студијски програм Предузетнички менаџмент уско је повезан са савременим научним сазнањима у подручјима друштвено хуманистичких и техничких наука, психосоциологије, предузетништва и менаџмента. На основу анализе наставних планова у области предузетништва и менаџмента, пре свега, високошколских установа Западне Европе, САД, те искуства Техничког факултета у образовању предузетничких менаџера и експертске процене потребних знања инжењера предузетничког менаџмента у малим и средњим предузећима, социјалном сектору, државним инситутцијама и организацијама, на универзитету, и посебно новим облицима удруживања за потребе интернационализације, попут научно технолошких паркова, кластера, аутсорсинга, међународних мрежа, слободних и преудетничких зона у контексту рада и развоја дефинисана је следећа структура и садржај програма:

Структура:

Студијским програмом су прописани изборни и обавезни предмети за одређену годину студирања. Опредељењем за изборне предмете студенти задовољавају своје сопствене склоности из подручја за које су се определили. Студијским програмом је предвиђено да су сви предмети једносеместрални, равномерно распоређени у 8 семестара. Сваки предмет носи одговарајући број ЕСПБ, који су на нивоу студијског програма углавном равномерно распоређени по предметима, при чему један бод одговара приближно 30 часова активности студента. Редослед извођења предмета у студијском програму је такав да се знања потребна за наредне предмете стичу у претходно изведеним предметима. Додатне могућности избора су могуће кроз стручну праксу, где студент може дубље самостално истражује неко менаџерско предузетничко питање, развије пословни план за нову органиацију по свом избору.

Садржај:

- Менаџмент елементи програма истражују основне теоријске принципе и практичну примену кључних области као: организационог понашања, производног и пројектног менаџмента, стратегијског менаџмента, управљања променама, менаџмента развојем.
- Предузетничка оријентација са основама предузетништва, предузетничком економијом, бенчмаркинг, привредним правом, корпоративном одговорношћу, пословном етиком јесу садржаји програма који треба да теоријски и креативним приступом обухвате могућности иницирања, од стране по овом програму образованих инжењера преудетничког менаџмента, и развоја додатих вредности продукта приватних и јавних ентитета, у свим облицима предузетништва, величини ентитета и локацији, као и њиховом опстанку и развоју.
- Суштина односа према задовољавању потреба крајних потрошача и клијената на домаћем и глобалном тржишту, са маркетингом, интернет маркетингом, ланцима снабдевања, као и статистичким методама у истраживању тржишта, питањима глобализације и конкурентности чини садржаје програма од суштинске важности за оријентацију и развој предузећа.
- Финансијски менаџмент са: основама рачуноводства, управљачким рачуноводством, примењеним књиговодством, чини садржаје неопходне за познавање финансијског система, тржишта, инструмената, и биланса за пословно одлучивање.
- Такође, посебна група предмета везаних за савремене информационо комуникационе технологије, електронско пословање, екологију, обновљиве изворе енергије, теорију одлучивања, одрживи развој, производне технологије и менаџмент квалитетом даје инжењерске садржаје неопходне за успешност предузетничких подухвата и пословно одлучивање менаџера.
- Управљање људским ресурсима, лидерство и мотивација јесу садржаји програма који концентришу студиј на основни ресурс, самог менаџера, предузетника, иновативног лидера и вођу тима са интегралним компетенцијама, способностима и знањем, неопходним за процесе предузетничког менаџмента.

Методe учења:

Настава се изводи путем савремено конципираних интерактивних предавања, аудиторних, лабораторијских и рачунарских вежби. Вежбе се изводе израдом практичних задатака, семинарских радова, пројеката студената из оквира садржаја наставних предмета у предузећу. Део наставног процеса посвећен је стручним посетама производним, услужни предузећима, локалној управи, институцијама за подршку развоју предузетништва у финансијским и нефинансијским услугама, и другим организацијама.

Разумевање предмета и способност да се користи стечено знање и вештине ће бити подстицано кроз различите методе учења и стратегије као што су:

- *Тимски рад*, кроз комплетирање мањих активности студијских група, израду презентација, одређених задатака, студију случаја и сложенијих задатака и комплетирања посебних инжењерско менаџерских извештаја заснованих на примерима из праксе развијених у студијској групи. Тимски рад ће бити важан за развој улоге менаџера у будућој каријери студента.
- *Студија случаја*, студенти ће се упознати са различитим случајевима из пословне праксе, одабраним према специфичним потребама студијског предмета, који одражавају реалност одлучивања и активности решавања проблема у данашњем пословном амбијенту.
- *Учење ђ пред великим бројем студентима*, омогућава да студент буде део већег одељења студената, да учи да управља лекцијама велике групе кроз подстицање да изабере стратегије, претходно самостално припреми информације и садржаје, користећи ИКТ технологије, да дискутује посебне проблеме и комплетира задатке у малим групама, вежба, решава проблеме или ради у лабораторији.
- *Основно јесте да се студент осјособи да ђосјане ђавни ресурс*, који са собом носи знање и разумевање, да је охрабрен да развија и проширује постојеће способности и да вреднује своје учење претварајући то у свој радни стил.

У наставном процесу активно се прате светски и посебно европски токови у високом образовању и потребама земље, те у складу с тим, врше одговарајућа унапређења.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Услови за упис на студијски програм Предузетнички менаџмент, дефинисани Правилником о упису на Факултет, су завршена четворогодишња средња школа и положен пријемни испит.

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Опис (највише 500 речи):

Студијски програм Предузетнички менаџмент има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности. Сврха студијског програма Предузетничког менаџмент је образовање студената за предузетништво (покретање пословних подухвата – оснивање МСП), за управљање/менаџмент МСП, сталне иновације и стварање додате вредности у унутрашњем расту и развоју МСП, локалне привреде и националног предузетничког развоја.

Сврха студијског подручја је у складу са основним задацима и циљевима Факултета техничких наука у Чачку, али и са образовањем у најразвијенијим земљама Европе и света. Овај Студијски програм оријентисан је на сталне иновације, реинжењеринг процеса, бенчмаркинг са лидерским учесницима на домаћем и светском тржишту, као и на савремене методе и алате интегралног приступа управљању квалитетом. На овом Студијском програму се нарочита пажња поклања практичној употреби стечених знања, али и праћењу најновијих теоријских и практичних актуелности, као и „производњи знања“, тј. истраживању и уочавању законитости, те доприносу теорији, оспособљавању студената за самосталан и тимски рад на решавању проблема у производним и услужним системима применом инжењерског, предузетничког и процесног приступа менаџменту. Полазећи од технологије било које делатности, примењујући системски и процесни приступ, користећи одговарајуће савремене квантитативне методе и моделе уз изражено присуство истраживачке компетентности, могу се уређивати и одрживо развијати предузетнички системи у времену. Предузетнички менаџмент укључује иницијативност, иновације, креативност и предузимање и управљање ризиком, предуслов је за ефикасан менаџмент тим системима и њиховим деловима. Истовремено, Студијски програм има у виду потребу МСП за ресурсима и начинима задовољавања тих потреба. Програм обједињује техничке и пословне образовне садржаје усклађене са програмима европских универзитета. Студенти који заврше студије по овом програму моћи ће да раде у конкретним и препознатљивим занимањима које може да произведе овај Студијски програм, као на пример: Предузетни менаџер, Бизнис планер, Планер-аналитичар, Менаџер развоја бизниса, Финансијски руководилац, Референт набавке, Менаџер маркетинга, Референт финансија и улагања, Консултант за старт ап активности за МСП, Консултант или менаџер за развој предузетништва у локалним или државним, регионалним агенцијама и институцијама и др.

Настава се изводи путем предавања, вежби, колоквијума, семинара и пројеката. Методе извођења наставе обухватају: предавања са најсавременијом презентационом и мултимедијалном конференцијском опремом, интерактивни рад на решавању студија случаја; дискусије на дефинисан и презентован проблем; тимски рад у креативним радионицама; критичку анализу, евалуацију и синтезу информација и проблематике приликом разраде истраживачког рада студената, као и рад студената на пројектима.

Програм Предузетнички менаџмент је настао као директно изражена потреба за образовним профилем и садржајима менаџмент образовања недостајућих кадрова малим и средњим предузећима, којих у Србији има 99,9% у укупној привредној структури, са 72% приватног капитала. МСП изражавају незадовољство непостојањем мултидисциплинарног, интегралног приступа њиховом развоју и конкурентној способности, као и бржем трансформисању општих и специфичних менаџерских знања и вештина у праксу. Факултет је спровео следећа истраживања: емпиријско истраживање ставова и потреба МСП у области менаџерских знања и вештина, на узорку од 1.500 испитаника из Златиборског, Моравичког, Рашког и Шумадијског округа током 2008. године; Увид у европска истраживања потреба образовања МСП из области менаџмента и предузетништва у циљу унапређења конкурентности европских привреда на основу најмањих предузећа, Увид у научне и стручне радове универзитета из целог света о предузетничком образовању на Факултету, искуству и трендовима.

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Опис (највише 500 речи):

Циљ студијског програма је постизање компетенција, стицањем основних теоријских знања и практичних стручних и академских знања и вештина студената из области предузетничког менаџмента, организационог понашања, финансија, маркетинга, пројектног менаџмента, информационих система, економије и других релевантних области предузетничког менаџмента, пружајући им шансу да развију релевантне аналитичке, практичне вештине и оспособљавање за целоживотно усвајање нових знања и технологија, као и менаџерских вештина. Интеграција теорије и праксе је основна за овај академски студијски програм.

Програм има за циљ да пружи студентима широко познавање менаџмент теорије и праксе преко бројних различитих група предмета, комбинованих са специјалистичким знањем предузетништва. Програм поставља преуздетништво у широк менаџерски и организациони контекст. Централни циљ јесте предузетничко понашање и његов однос према иновацијама и новим технологијама, препознавању шанси, развоју, и стварању нових предузећа. Циљ јесте да се студенти оспособљавају да адекватно приступе ризицима и организацији везаним за квалитетније креирање нових предузећа и иновативног предузетништва.

Циљ студија јесте и усмеравање студената кроз овај програм у правцу њихове будуће менаџерске улоге у широком спектру организација приватног и јавног сектора, посебно оних са иновативним склоностима.

Пошто је предузетништво пре свега начин размишљања и понашања, које покрива индивидуалну мотивацију и способност, самостално или заједно са организацијом (предузећем), да се уочи односно идентификује могућност или шанса, и да се она реализује тако да произведе нову додатну вредност или економски успех, то су циљеви студијског програма Предузетничког менаџмента:

- Оспособити студенте за разумевање друштвеног окружења, економије, глобалних процеса и интеграција у оквиру којег послују предузећа у земљи и свету, посебно мала и средња предузећа;
- Образовати студенте за ефикасно управљање, организовање, вођење и контролу у предузећима и другим организацијама у сагласности са окружењем, корпоративном одговорношћу и етиком;
- Оспособити студенте за примену нових метода планирања, организовања, вођења и контроле у пословним процесима и системима, као и вредновање њихове примене, савремених модела интернационализације предузећа и њихово укључивање у процес регионалних иновација и стратегија, чиме би се створила и већа додатна вредност, извоз, доходак, као и опстанак;
- Развити способност студената за асистирање, сарадњу, тимски рад у обављању најодговорнијих пословних активности и претварање пословне идеје у успех уз креативност или иновацију и менаџерске вештине управљања бизнисом током свих фаза животног циклуса;
- Оспособити студенте за идентификацију, анализу и решавање различитих проблема у предузећу, уз коришћење одговарајућих аналитичких метода и техника;
- Оспособити студенте за примену стечених предузетничких знања и вештина креативног мишљења и предузећа раизика у пракси и стално иновирање тих знања.

Циљ програма јесте пружање знања, разумевање, и стицање вештина релевантних предметима који се студирају, заједно са оспособљавањем за критичко и развојно мишљење. Циљ јесте да се кроз вежбе, савремене методе учења и стручну праксу стимулише самостално учење студента, његове вештине за решавање проблема, комуникативност и тимски рада.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Опис општих и предметно-специфичних компетенција студената (највише 200 речи):

Студенти студијског програма Предузетнички менаџмент стичу компетенције у областима: теоријских, методолошких и академских знања; специфичних и посебних знања, примењених знања и вештина и способности есенцијалних за личне предузетничке перформансе:

1. *Компетенције личне ефикасности* су важне за највећи број животних улога студената и налазе се у бази модела компетенција, назване „меке компетенције“: понашање, изражавање заинтересованости за активности и мотиве других, препознавање и процена карактера односа са другим људима, отворене комуникације са другима у тиму, развој ефективних односа, отвореност према различитим ставовима, предузимање активности учења о клими, оријентацији, потребама. Постављање изазовних циљева и визије. Изградња независности у раду, развој личних начина обављања задатака;
2. *Академске компетенције* укључују когнитивне функције и стилове мишљења примењиве у свим областима привреде и струке, а примарно се стичу у оквиру Програма основних академских студија предузетнички менаџмент, по којима ће студент стећи следеће способности: академска писменост, примена наученог из писаног материјала са претходним знањем и следом инструкција за завршавање задатака, коришћење одговарајућих страних језика, софтверских језика, квантитативних и статистичких метода за решавање проблема: квантификација, компјутеризација, приказ практичних проблема квантитативним изразима, коришћење техника и формула, графикона, калкулација, пропорција, стопа, финансијска писменост: примена принципа финансијског менаџмента, стратегија, објашњење и разумевање функција и услуга финансијских институција, наука и технологија, праћење актуелности у струци, критичко и аналитичко мишљење у решавању проблема;
3. *Компетенције радној задатка и радној мести*, представљају мотиве, интерперсоналне и самоуправне стилове, уопште примењиве на велики број струка и индустрија, креативно мишљење, генерисање иновативних и креативних решења, планирање и организација, решавање проблема, одлучивање, примена вештина критичког мишљења у решавању проблема генерисањем, евалуацијом и имплементацијом решења, основе пословања и бизниса, компјутерске софтверске апликације, интернет апликације;
4. *Предузетничке техничке компетенције*, индустријске компетенције, специјализоване према одређеној индустрији и привредном сектору. Специфичне, фокусне предузетничке компетенције за одређену врсту предузећа, област индустрије, интересне групе;
5. Принципи предузетништва, знања о процесима и карактеристикама важним за предузетничке активности: предузетнички процес, изградња тимова, управљање развојем, предузетничке иновације, истраживање и развој, предузетничка оријентација према шансама, трансфер технологије и знања, планирање, анализа предузећа, старт ап активности, фазе планирања, стратешки план, маркетинг анализе и стратегија, финансијски менаџмент, рачуноводство, опорезивање, кредитирање, управљање готовином, пословне операције, управљање људским ресурсима, процена ризика, Предузетничке фокус области: омладинско предузетништво, породично, корпоративно, интернет, микро предузетништво, развој малог бизниса, социјално, глобално и друго

Опис исхода учења (највише 200 речи):

Исходи учења на студијском програму Предузетнички менаџмент су стицање основних теоријских знања и практичних стручних знања, као и оспособљавање студената за трајно усвајање нових знања и технологија, и предузетничких менаџерских вештина, креативног размишљања, самосталног и тимског рада, као и способности предузимања ризика и доношења пословних одлука на свим нивоима одлучивања. Практична примена стечених знања и вештина омогућава свршеним студентима ефикасно и успешно оснивање, организовање, вођење и контролу пословања предузећа, институција организација и самосталне делатности у окружењу, односно наставак студија.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Опис (највише 300 речи):

Курикулум студијског програма Предузетнички менаџмент креиран је тако да задовољи постављене циљеве. Обим студија изражен ЕСПБ бодовима износи 240 ЕСПБ. Курикулум студијског програма Предузетнички менаџмент чини 54 предмета, 34 обавезна и 20 изборних предмета, распоређених у 8 изборних блокова. Изборна настава на студијском програму чини 20% укупног броја ЕСПБ, којом студенти задовољавају своје сопствене склоности из подручја за које су се определили. У структури студијског програма заступљено је 14.17% академско-општеобразовних, 19.84% теоријско-методолошких, 34.41% научно-стручних и 31.58% стручно-апликативних предмета.

Студијским програмом је предвиђено да су сви предмети једносеместрални, равномерно распоређени у 8 семестара. Сваки предмет носи одговарајући број ЕСПБ, који су на нивоу студијског програма углавном равномерно распоређени по предметима, при чему један бод одговара приближно 30 часова активности студента. Редослед извођења предмета у студијском програму је такав да се знања потребна за наредне предмете стичу у претходно изведеним предметима. Студијским програмом предвиђена је Стручна пракса, као саставни део курикулума, у обиму од 3 часа недељно, односно 45 часова, у оквиру шестог семестра, која се реализује у одговарајућим научноистраживачким установама, у организацијама за обављање иновационе активности, у организацијама за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, у привредним друштвима и јавним установама. На студијском програму Предузетнички менаџмент је предвиђен Дипломски рад. У курикулуму је дат опис сваког предмета који садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Табела 5.2 Спецификација предмета –**Књига предмета**

Табела 5.3 Студијски програм: Листа изборних предмета

Табела 5.1. Распоред предмета по семестрима и годинама студија на студијском програму основних академских студија Предузетнички менаџмент

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	ОснЕк	Основи економије	1	2+2+0	6
2.	Пм2	Информационе технологије	1	2+1+1	6
3.	Пм3	Увод у менаџмент	1	2+2+0	6
4.	МатПМ	Примењена математика	1	2+2+0	6
5.	Пм5	Предмети изборног блока 1	1	2+2+0	6
6.	Пм6	Рачунарске апликације	2	2+1+1	6
7.	Пм7	Основи маркетинга	2	2+2+0	6
8.	Пм8	Индустријски дизајн	2	2+2+0	6
9.	ОсПдз	Основи предузетништва	2	2+2+0	6
10.	Пм10	Предмети изборног блока 2	2	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе				600	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
11.	ОсРач	Основе рачуноводства	3	2+2+0	6
12.	ЕнгМ1	Енглески језик 1	3	2+2+0	6
13.	МнцЗн	Менаџмент знања	3	2+2+0	6
14.	ПокПП	Покретање пословног подухвата	3	2+2+0	6
15.	Пм15	Предмет изборног блока 3	3	2+2+0	6
16.	Пм16	Менаџмент људским ресурсима	4	2+2+0	6
17.	Пм17	Увод у информационе системе	4	2+2+0	6
18.	ЕнгМ2	Енглески језик 2	4	2+2+0	6
19.	ПриКњ	Примењено књиговодство	4	2+2+0	6
20.	Пм20	Предмет изборног блока 4	4	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе				600	
Укупно ЕСПБ					60
ТРЕЋА ГОДИНА					
21.	ЕкПрз	Економија предузетништва	5	2+2+0	6
22.	ЕнгМ3	Енглески језик 3 пословни	5	2+2+0	6
23.	ОргПн	Организационо понашање	5	2+2+0	6
24.	УпрРв	Управљачко рачуноводство	5	2+2+0	6
25.	Пм25	Предмет изборног блока 5	5	2+2+0	6
26.	Пм26	Стратегијски менаџмент	6	2+2+0	5
27.	Пм27	Менаџмент квалитетом	6	2+2+0	5
28.	МнПрм	Менаџмент промена	6	2+2+0	6
29.	Пм29	Менаџмент информациони системи	6	2+2+0	5
30.	Пм30	Предмет изборног блока 6	6	2+2+0	6
31.	Пм31	Стручна пракса	6	0+0+0	3
Укупно часова активне наставе				600	
Укупно ЕСПБ					60
ЧЕТВРТА ГОДИНА					
32.	ГлобК	Глобализација и конкурентност	7	2+2+0	5
33.	Пм32	Теорија одлучивања	7	2+2+0	5
34.	МнТрн	Менаџмент трендови	7	2+2+0	7

35.	МНРЗП	Менаџмент развојем предузећа	7	2+2+0	6
36.	ПМ35	Предмет изборног блока 7	7	2+2+0	6
37.	ПМ36	Менаџмент пројектима	8	2+2+0	5
38.	Бенчм	Бенчмаркинг	8	2+2+0	6
39.	ФинМц	Финансијски менаџмент	8	2+2+0	5
40.	ПМ39	Привредно право	8	2+2+0	3
41.	ПМ40	Предмет изборног блока 8	8	2+2+0	6
42.	ПМ42	Дипломски рад	8	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе				600	
УКУПНО ЕСПБ					60

Табела 5.3 Изборна настава на студијском програму основних академских студија Предузетнички менаџмент

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
		Предмет изборног блока 1			
1.	ИзбПм1	Комунологија	1	2+2+0	6
2.	Еколо	Екологија	1	2+2+0	6
		Предмет изборног блока 2			
3.	ИзбПм3	Стандардизација и сертификација	2	2+2+0	6
4.	ПдзИн	Предузетничке иновације	2	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе					
Укупно ЕСПБ					
ДРУГА ГОДИНА					
		Предмет изборног блока 3			
5.	ИзбПм6	Психологија	3	2+2+0	6
6.	ИзбПм7	Производне технологије	3	2+2+0	6
7.	ИзбПм8	Вероватноћа и статистика	3	2+2+0	6
		Предмет изборног блока 4			
8.	ОдрРз	Одрживи развој	4	2+2+0	6
9.	ПосПл	Пословна политика	4	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе					
Укупно ЕСПБ					
ТРЕЋА ГОДИНА					
		Предмет изборног блока 5			
10.	ИзбПм11	Обновљиви извори енергије	5	2+2+0	6
11.	ИзбПм12	Електронско пословање	5	2+2+0	6
12.	ЛанСн	Ланци снабдевања	5	2+2+0	6
		Предмет изборног блока 6			
13.	ИзбПм14	Логистички системи	6	2+2+0	6
14.	Пдз3п	Предузетништво и запошљавање	6	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе					
Укупно ЕСПБ					
ЧЕТВРТА ГОДИНА					
		Предмет изборног блока 7			
15.	ЛидМт	Лидерство и мотивација	7	2+2+0	6
16.	ИзбПм17	Развој информационих система	7	2+2+0	6
17.	КрДшО	Корпоративна друштвена одговорност	7	2+2+0	6
		Предмет изборног блока 8			
18.	ИнтМк	Интернет маркетинг	8	2+2+0	6
19.	ИзбПм20	Инжењерска економија	8	2+2+0	6
20.	ЕткБз	Етика и бизнис	8	2+2+0	6
Укупно часова активне наставе					
УКУПНО ЕСПБ					

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Опис (не више од 300 речи)

Студијски програм је по својој структури и садржају, а пре свега, сврси, циљевима и исходима (компетенцијама свршених студената) усклађен са савременим светским токовима и стањем високошколске едукације у области предузетничког менаџмента на нивоу основних академских студија. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма су упоредиви са релевантним студијским програмима из земаља ЕУ. Студијски и образовни програм из предузетничког менаџмента, или предузетништва спроводи се у 40 земаља, на многим факултетима у ЕУ, на којима је само у периоду од 2005-2006. године учествовало 2,2 милиона студената са годишњом стопом раста њиховог интересовања за студије предузетничког менаџмента од 25%, */Junior Achievement Young Enterprise Europe annual report, 2006/* Студијски програм Предузетнички менаџмент је усклађен са курикулумима следећих Факултета:

1. Ekonomski fakultet Osijek, Hrvatska, Poduzetništvo

http://www.efos.unios.hr/dokumenti/izvedbeni/PREDDIPLOMSKI_STUDIJ_PODUZETNISTVO.pdf

2. Carlson School of Management, University of Minnesota

<http://www.csom.umn.edu/undergraduate/academics/majors-minors/entrepreneurial-management.html>

3. UCLAAnderson School of Management

<http://www.anderson.ucla.edu/centers/price-center-for-entrepreneurial-studies/mba-students/mba-curriculum#sampleprogram>

4. College of Business Administration, University of Rhode Island

<http://www.cba.uri.edu/academics/undergraduate/eml/>

<http://www.cba.uri.edu/academics/undergraduate/eml/documents/URICBAEntrepreneurialCurriculumSheet2012.pdf>

5. Southampton Management School, University of Southampton

http://www.southampton.ac.uk/management/undergraduate/courses/n290_bsc_management_entrepreneurship.page#modules

6. Harvard Business School

<http://www.hbs.edu/faculty/units/em/Pages/curriculum.aspx>

Студијски програм Предузетнички менаџмент је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Стандард 7: Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Опис (највише 500 речи)

Факултет техничких наука у Чачку уписује студенте на студијски програм основних академских студија **Предузетнички менаџмент** имајући у виду друштвене потребе (процена потреба за овим занимањем на основу података Националне службе за запошљавање и предвиђених у индустријским предузећима и малим и средњим предузећима) и постојеће ресурсе високошколске установе, посебно у погледу просторних и кадровских могућности.

На одобрени студијски програм могу се уписати кандидати након завршеног четворогодишњег средњошколског образовања, под условима и на начин утврђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу, Статутом и Правилником о упису студената Факултета техничких наука у Чачку (Прилог). Конкурс за упис студената објављује се према одлуци Универзитета у Крагујевцу и Министарства просвете Републике Србије, а најмање 4 месеца пре почетка школске године.

Редослед кандидата за упис у прву годину студија дефинисан је успехом постигнутим у средњој школи и успехом постигнутим на пријемном испиту. Врста знања и способности које се проверавају на пријемном испиту одговара карактеру студијског програма и објављује се у Конкурсу. Програм пријемног испита је доступан заинтересованим кандидатима у штампаној публикацији и на сајту Факултета техничких наука у Чачку. Начин бодовања, рангирање кандидата, дефинисани су у Правилнику о упису студената.

Број студената за упис на студијски програм основних академских студија **Предузетнички менаџмент**, усклађен је са кадровским, просторним захтевима и техничко технолошким могућностима Факултета техничких наука у Чачку, као и потребама Републике Србије. Предвиђен је упис 45 студената на студијски програм, на свакој години студија.

Поред Правилника о студирању на Факултету се примењују Поступци за обезбеђење квалитета у циљу обезбеђења успешног студирања.

Детаљна обавештења о условима уписа, начину пријављивања, датумима одржавања пријемних испита, као и бесплатне збирке задатака за пријемни испит доступни су на сајту Факултета техничких наука у Чачку <http://www.ftn.kg.ac.rs/>

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Опис (највише 500 речи):

На Факултету техничких наука у Чачку се континуирано и систематски прати и мери постигнуће и напредовање студената у оквиру редовних наставних активности, према динамици испитних рокова и семестрално.

Поступци праћења успеха студената, као и начини корективног деловања дефинисани су у Правилнику о полагању испита и оцењивању и Стратегијом обезбеђење квалитета. Резултати успеха студената се анализирају на Наставно научно већу факултета и на основу изведених закључака предузимају се корективне мере.

Студент савлађује студијски програм похађањем наставе и активним учествовањем у њој, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом. Број ЕСПБ за сваки предмет одређује се на основу радног оптерећења студената у савлађивању предмета и применом јединствене методологије Факултета техничких наука у Чачку за све студијске програме.

Успешност студената у савлађивању сваког предмета посебно се континуирано прати током наставе и изражава бодовима. Максимални број бодова које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче бодове на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број бодова које студент може да оствари испуњавањем предиспитних обавеза је 30, а максимални 70.

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин остваривања бодова. Укупан број бодова за предмет обухвата све активности (предиспитне и завршне) предвиђене спецификацијом предмета, а које одражавају квалитет стечених знања и вештина.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан-одличан) и изражава квалитет стечених знања и вештина.

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура које су детаљно презентоване у Статуту Факултета и Правилнику о студијама. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан-одличан) и изражава квалитет стечених знања и вештина.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова. Студент се опредељује за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова у једној школској години. Студент се може уписати у другу годину основних академских студија ако стекне најмање 37 ЕСПБ бодова из прве године студија. Студент се може уписати у трећу годину основних академских студија ако стекне 37 ЕСПБ бодова из прве године студија и најмање 37 ЕСПБ бодова из друге године студија, односно најмање 74 ЕСПБ бодова из прве две године студија. Студент се може уписати у четврту годину основних академских студија ако стекне 60 ЕСПБ бодова из прве године студија, 37 ЕСПБ бодова из друге године студија и најмање 37 ЕСПБ бодова из треће године студија, односно најмање 134 ЕСПБ бода из прве три године студија. Студент који не оствари потребне услове за упис у наредну годину студија, обнавља упис у исту годину студија.

Постизање високо способних и образованих дипломираних предузетничких менаџера који ће брзо развијати добру каријеру, кроз самосталну предузетничку иницијативу или квалитетно запошљавање код различитих послодаваца приватног и јавног сектора и различитих величина предузећа, ће допринети вредновању квалитета студија и препознавању валидности вештина дипломираних предузетничких менаџера.

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Опис (највише 200 речи):

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама. На реализацији студијског програма основних академских студија **Предузетнички менаџмент** ангажовано је 23 наставника и 10 сарадника (33 наставника и сарадника), од чега 11 у звању редовног професора, 5 у звању ванредног професора, 5 доцената и 2 предавача.

Наставници и сарадници поседују научно-стручне квалификације које одговарају образовно научном пољу и нивоу њихових задужења, што се може видети у Књизи наставника у овом елаборату.

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави -
Књига наставника

Табела 9.2. Листа наставника ангажованих на студијском програму (формира се листа из табеле 9.0)

Табела 9.4. Листа сарадника ангажованих на студијском програму (формира се листа из табеле 9.0)

Извештај о параметрима студијског програма

Табела 9.2. Листа наставника ангажованих на студијском програму

Рбр	Матични број	Презиме, средње слово, и име	Звање	Датум избора	Ужа област за коју је биран	*Часова активне наставе укупно на ФТН	*** Друга ВУ
1	1608959710629	Бешић Х. Цариша	ванредни професор	16.02.2007.	Индустријско инжењерство	6.17	
2	1603965787828	Бјекић Р. Драгана	редовни професор	27.01.2011.	Психолошке и педагошке науке	7,01	
3	2702966787815	Богићевић С. Јасмина	доцент			2.50	Економски факултет у Крагујевцу
4	1411952710331	Вељовић В. Алемпије	редовни професор	12.06.2006.	Менаџмент информациони системи	4,94	
5	1705974786815	Весић Васовић Ј. Јасмина	ванредни професор	14.02.2012.	Менаџмент и операциона истраживања	6.25	
6	0205965774115	Нешић Д. Зоран	ванредни професор	27.02.2009.	Менаџмент информациони системи	6.33	
7	3011969787817	Драгићевић М. Снежана	редовни професор	28.02.2013.	Термотехника и термоенергетика	5.45	
8	1309967780612	Ђурчић Ж. Драган	редовни професор	23.06.2009.	Математика	5.88	
9	1808959710040	Зечевић М. Миодраг	доцент			3.00	Европски универзитет-Факултет за инжењерски интернационални менаџмент
10	0602946787817	Јордовић А. Бранка	редовни професор	13.11.1997.	Материјали и Екологија и еколошки менаџмент	4.88	
11	0204957787821	Ковачевић Б. Весна	Предавач страног језика	26.06.2008.	Филолошке науке (наставни предмет: Енглески језик)	5.45	
12	3101955788712	Лазаревић Д. Вера	ванредни професор	15.06.2011.	Математика	6.32	
13	2102979787817	Милуновић Б. Сандра	доцент	конкурс у току	Менаџмент и бизнис	5.50	
14	2810954782815	Мићовић С. Миодраг	редовни професор	20.04.2001.	Привредно право	2.00	Правни факултет - Крагујевац
15	1102955720041	Мицић М. Живадин	редовни професор	22.04.2009.	Информационе технологије	6.72	
16	2601976720033	Стефановић Д. Ненад	доцент	14.02.2012.	Информационе технологије и системи	3.83	
17	0412968787418	Палуровић Д. Лидија	Предавач страног језика	22.01.2010.	Филолошке науке (наставни предмет: Енглески језик)	5.28	
18	3009952782833	Папић Р. Љубиша	редовни професор	15.05.2001.	Индустријско инжењерство	4.75	
19	2309959923017	Радовановић В. Владимир	доцент	29.10.2008.	Менаџмент људских ресурса	6.31	
20	0310948782811	Радовановић М. Милош	редовни професор	27.09.2012.	Урбани дизајн	6.03	
21	0307952782817	Радојичић П. Мирослав	редовни професор	17.06.1998.	Менаџмент и операциона истраживања у индустрији	6.08	
22	0410952783711	Славковић В. Радомир	редовни професор	01.03.2005.	Производне технологије	6.75	
23	1410962792615	Ђурчић Н. Срећко	ванредни професор	27.09.2012.	Логистика и производне технологије	6.69	

Звања: редовни професор-РП, ванредни професор-ВП, доцент-Д, Професор струковних студија-ПС, Предавач П или друга звања *Просечан број часова активне наставе недељно на датум студијском програму, **Други студијски програм ***Ангажовање у другој високошколској установи (ВУ)

Табела 9.4. Листа сарадника ангажованих на студијском програму

Р.Б	Матични број	Име, средње слово, презиме	звање	Датум избора	Област за коју је биран	*Часова активне наставе укупно на ФТН	** Други СП	*** Друга ВУ
1	2307986788412	Вучетић М. Милица	асистент	14.03.2012.	Психолошке и педагошке науке	9.33		
2	1003974782815	Недељковић М. Боровоје	асистент	19.11.2011.	Материјали	8.97		
3	2511975787828	Ђукић Р. Марија	асистент	26.09.2011.	Математика	10.30		
4	1905975788713	Николић М. Неда	асистент	01.09.2010.	Менаџмент и бизнис	11.17		
5	2006986782821	Папић Ж. Милош	асистент	18.05.2011.	Менаџмент информациони системи	9.00		
6	0808966782819	Станковић Љ. Небојша	асистент	22.01.2013.	Информационе технологије и системи	8.85		
7	1707975787028	Ружићић С. Весна	асистент	09.04.2008.	Информационе технологије	5.75		
8	0511970788411	Баралић Ч. Јелена	асистент	05.09.2011.	Производне технологије	10.94		
9	2111973782820	Драгашевић М. Александар	асистент	02.09.2010.	Менаџмент информациони системи	5.00		
10	0308986793415	Дучић Г. Недељко	асистент	19.05.2011.	Производне технологије	11.07		
Звања: асистент-А и сарадник у настави - С								
*Просечан број часова активне наставе недељно на датум студијском програму, **Други студијски програм								
***Ангажовање у другој високошколској установи (ВУ)								

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Опис (не више од 100 речи):

За извођење студијског програма основних академских студија **Предузетнички менаџмент** обезбеђени су одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Факултет техничких наука у Чачку поседује укупну површину од 5414,075 m² од чега библиотека и читаоница заузимају 200,5 m² са преко 22000 библиотечких јединица, а канцеларије и кабинети заузимају простор од 598,54 m². Факултет поседује: учионице и слушаонице чија је површина 1091,42 m², лабораторијски простор од 1012,56 m², рачунарске учионице са 338 m² и 84 рачунара намењених искључиво наставним активностима, као и 146 рачунара намењених истраживачком раду наставника и сарадника, као и раду служби.

Настава се изводи у учионицама и амфитеатрима, лабораторијама и рачунарским учионицама, класичним путем, путем мултимедијалних презентација, интерактивно, преко радионица и др, што је омогућено применом савремених презентацијских средстава и коришћењем савремене лабораторијске опреме.

Предмети су покривени одговарајућом литературом која се налази у библиотеци Факултета, као и електронским материјалима који су доступни студентима преко Web портала факултета.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Опис (највише 100 речи):

Контрола квалитета студијског програма је стална активност и обухвата систематско праћење, контролу квалитета и предузимање мера за унапређење квалитета курикулума, наставе, рада наставника и сарадника, праћења и оцењивања студената, стручне праксе, наставних публикација. Контрола квалитета је регулисана Стратегијом обезбеђења квалитета, Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада, и Правилником о уџбеницима.

Обавља се у унапред одређеним временским периодима, према Правилнику о самовредновању.

Одговорне су Комисија за контролу и обезбеђење квалитета (члан 20. Одлуке о изменама и допунама Статута) и Комисија за самовредновање.

У све процесе контроле и обезбеђења квалитета укључени су студенти као чланови Комисије за обезбеђење квалитета, Комисије за самовредновање, и у оквиру посебних активности Студентског парламента.